

**Stabbursdalen
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Vestre Porsangerveien 1335
9710 Indre Billefjord

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 77
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/stabbursdalen

Bjørn Bakkeby Karlsen
Postboks 328
9711 LAKSELV

Saksbehandler Karoline Salmila

Vår ref. 2022/5525-3 432.3

Deres ref.

Dato 05.07.2022

Melding om vedtak - Delvis innvilget dispensasjon til bruk av snøskuter til gamle i Stabbursdalen nasjonalpark - Bjørn Bakkeby Karlsen

Stabbursdalen nasjonalparkstyre har mottatt deres søknad om dispensasjon til motorferdsel med snøskuter den 6. juni 2022.

Nasjonalparkforvalter har ved delegert myndighet fattet vedtak den 5. juli 2022, som følger på neste side.

Fra og med side 5 i dette brevet følger saksutredning.

Med hilsen

Karoline Salmila
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedtak i sak 2022/5525

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ gir Stabbursdalen nasjonalparkstyre Bjørn B. Karlsen og Hans Andreas Karlsen dispensasjon til maksimalt tre – 3 – turer med snøskuter til gamme med byggid. 192843383 i Stabbursdalen nasjonalpark, i Porsanger kommune.

Dispensasjonen gjelder fra 01.01.2023 til 19.04.2023.

Dispensasjonen er gitt med følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder for kjøring frem til gamme med byggid. 192843383 i Stabbursdalen nasjonalpark.
- Kjøringen til og fra gammen skal skje langs trasé som er inntegnet på vedlagt kart fra søknaden.
- Det skal kun kjøres på snø- og isdekket mark/vann.
- En tur gjelder for et kjøretøy. To kjøretøy i følge teller som to turer. Slede er tillatt.
- Tillatelsen gjelder for transport av materiale, utstyr og bagasje.
- All ferdsel skal skje hensynsfullt, og begrenses til et minimum. Dyrelivet, herunder reinsdyr, i området skal ikke forstyrres unødig.
- Vedlagt kjøreseddel skal fylles ut i forkant av hver tur med kulepenn/tusj som ikke kan viskes ut.
- Tillatelsen skal medbringes under kjøring.
- Ved tillatelsens utløp skal kopi av kjøreseddel sendes forvaltningsmyndigheten (nasjonalparkstyret).
- Tillatelse til motorferdsel skal også være innhentet etter motorferdselloven.

Klageadgang

Du kan klage på nasjonalparkstyrets vedtak til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og skal sendes via nasjonalparkstyrets adresse under, jf. forvaltningsloven § 32.

Stabbursdalen nasjonalparkstyre
Postboks 700
9815 Vadsø

E-post: stftpost@statsforvalteren.no

Kjøreseddel 2023 – Sak 2022/5525

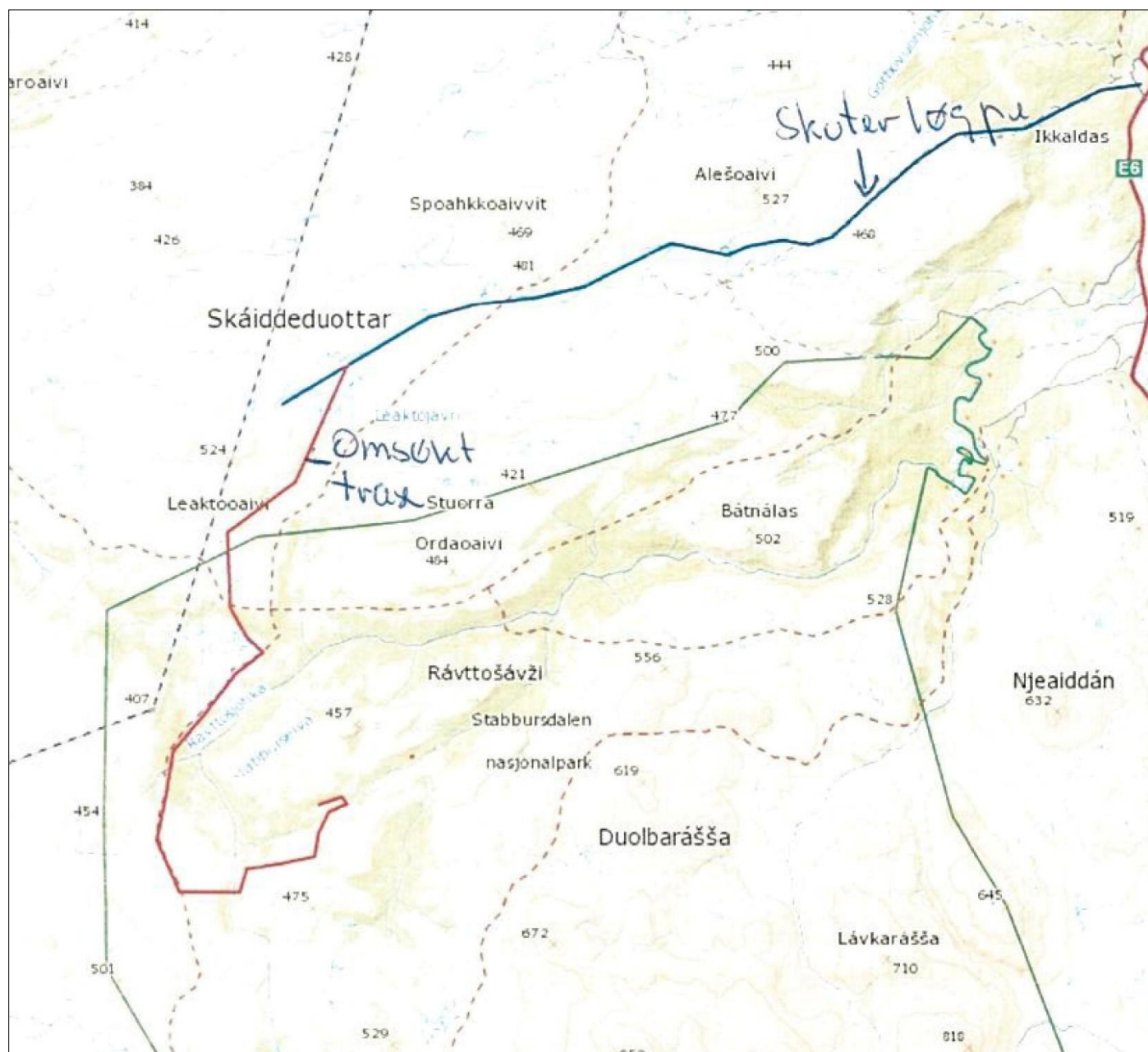
Kjøreseddelen er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det skal brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk.

	Dato	Signatur
1. tur		
2. tur		
3. tur		

Merknad: Original kjøreseddel med stempel som er tilsendt i posten til søker skal benyttes under kjøring.

Kart over omsøkte kjøretrasé til gammen (rød linje innenfor nasjonalparken). Grønn linje viser nasjonalparkgrense.

Saksopplysninger

Stabbursdalen nasjonalparkstyre mottok søknad om transport med snøskuter til gamme den 6. juni 2022. Bjørn B. Karlsen og Hans Andreas Karlsen (sønn av søker) ønsker dispensasjon til motorferdsel til gamme i Stabbursdalen nasjonalpark. Det søkes om bruk av 2 snøskutere og 6 turer i perioden 1. januar til 5 mai 2023. De ønsker å bruke snøskutere med reg. nr. NU 5423 og EX 8273. Det søkes også for samme periode for fem år fremover. Transporten gjelder frakt av vedlikeholds- materiell, vinter- ved og forbruksforsyninger. Trasevalg er fra snøskuter- løype på Lektovann til gamme ved knr. 5436 gnr. 10 bnr. 1, fnr. 38. Gammen har byggid 192843383. Det er vedlagt et kart med ønsket kjøretrasé, som er lik søknad fra sesong 2018. Søker hadde følgende kommentarer i søknaden om formålet til søknaden:

*«Hva: 30 - 50 sekker tørr bjørkeved, materialer til vedlikehold, samt noe verktøy/utstyr.
Hvorfor: Ved forbruket er økende! (for en åpen gamme!) Vedlikehold er en nødvendighet!
Utstyr kreves for å utføre vedlikehold! Håper virkelig at søknaden kan gjelde i 5 år og at antall turer man søker om blir respektert. Man søker jo om et reelt behov ut i fra 45 års erfaring og tradisjoner. Skal vi ikke kunne ta vare på våre utmarkstradisjoner i Finnmark basert på behov og endringer?»*

Regelverk

Verneformålet med Stabbursdalen nasjonalpark er å bevare et stort naturområde tilnærmet fri for tekniske inngrep, for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare en del av verdens nordligste furuskog, variert vassdragsnatur og gáisáene med et karakteristisk preg, samt geologiske forekomster og kulturminner. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift, naturopplevelse og utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Motorferdsel er etter motorferdselloven beskrevet som bruk av kjøretøy (bil, traktor, motorsykkel, beltebil, snøskuter o.l.) og båt eller annet flytende eller svevende fartøy drevet med motor, samt landing og start med motordrevet luftfartøy. Av vernebestemmelsene for Stabbursdalen nasjonalpark (jf. punkt 6.1) framgår det at motorferdsel er forbudt i nasjonalparken. I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon til noe motorferdsel. Skuterkjøring som Bjørn B. Karlsen søker om kommer ikke inn under noen av disse bestemmelsene fordi motorferdsel til gamme står ikke nevnt i vernebestemmelsene som et tilfelle nasjonalparkstyret kan gi tillatelse til. En eventuell tillatelse til snøskuterkjøring i Stabbursdalen nasjonalpark kan i dette tilfelle kun gis med hjemmel i naturmangfoldloven (nml) § 48, dersom det ikke strider mot vernets formål og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I rundskriv fra Miljødirektoratet «Forvaltning av verneforskrifter», revidert januar 2014, redegjøres det for hvordan nml. § 48 i skal forstås. Her fremgår det at bestemmelsen gjelder *særlige tilfeller*. Dette skal være bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser. Siktemålet er at verneforskriften ikke uthules gjennom omfattende dispensasjonspraksis.

Naturmangfoldlovens prinsipper for offentlig beslutningstaking

Det skal fremgå av enhver beslutning som fattes ved utøving av offentlig myndighet hvordan prinsippene i nml. §§ 8 – 12 er vurdert, jf. nml. § 7. I nml. § 8 framgår det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn, jf. nml. § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. nml. § 10. Tiltakshaver skal dekke kostnadene ved miljøforringelse, jf. nml. § 11. Nml. § 12 omhandler miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurdering

Historisk sett har gammer bitt brukt på forskjellig vis alt etter gammens geografiske plassering. Gammer i utmarka var i utgangspunktet ment for folk på vandring gjennom ødemarksområder med behov for enkle overnattingsmuligheter. I uminnelige tider har det vært bygd gammer av stedegent materiale i områder benyttet til jakt, fiske, bærplukking og i forbindelse med reindrift. Enhver person kunne søke ly fra dårlig vær i gammer, som ikke ble holdt avlåst. Dette økte sikkerheten ved ferdsel i fjellene. Disse gammene var byggverk som gled godt inn i terrenget, og om de gikk ut av bruk, ble de gradvis brutt ned og gikk tilbake til naturen. Gammene var en viktig del av økonomien hos den enkelte familie og viktig for utnyttelsen av naturressursene. Mange har et sterkt forhold til gammetradisjonen, og ønsker å ha mulighet til å føre opp gammer i sine utmarksområder. Gammer har tidligere blitt satt opp uten offentlig søknad, registrering eller godkjenning, og har dermed ikke hatt et punktfeste eller et juridisk eierforhold. Gammer har vært åpen for allmennheten, selv om den enkelte gamma ofte har en mer eller mindre fast gruppe av brukere. I Finnmark er det en rekke spredtliggende åpne gammer i utmarka. De fleste av disse ble satt opp lenge før det ble vanlig med terrengkjøretøyer. I nyere tid har gammer vært benyttet av allmennheten i forbindelse med friluftsliv og rekreasjon. Gammer anses som et utmarksbygg, og ikke som et fritidsbygg.

Verneforskriften slår fast at motorisert trafikk til lands og til vanns, herunder lavtflyging under 300 meter og landing med luftfartøy er forbudt. Det er ikke gitt noen unntak i forskriften for å tillate motorferdsel til omsøkte formål, og saken må derfor behandles etter naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ, hvor det heter at det kan gjøres unntak

fra et vernevedtak dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket kommer ikke inn under alternativene sikkerhetssyn eller vesentlig samfunnsmessig betydning. Bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Vilkåret om at *tiltaket ikke skal påvirke verneverdiene nevneverdig* og at tiltaket *ikke må stride mot vernevedtakets formål* innebærer at dispensasjonsadgangen er snever. Siktemålet er at verneforskriften ikke uthules gjennom omfattende dispensasjonspraksis. Bestemmelsen er streng, og det skal foreligge særlige behov ved dispensasjon til motorferdsel. Begge vilkårene må være oppfylt dersom det skal kunne gis dispensasjon. Hvis vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt vil det bero på en skjønnsmessig og konkret vurdering om dispensasjonen bør gis.

Nasjonalparken skal forvaltes etter føre var-prinsippet, og i et nasjonalt og internasjonalt helhetlig og langsiktig perspektiv. Verneformålet er å unngå uønsket og økt motorisert trafikk inn i fjerntliggende og viktige vilt- og utmarksområder. Stabbursdalen nasjonalpark er leve- og yngleområde for en rekke trua og sårbare arter. Dyrelivet er freda mot unødvendig forstyrrelse av alle slag, jf. nml. §§ 9 og 10. Det kan oppstå tilfeller hvor også lovlig ferdsel kan være til skade for viltet, vegetasjon eller kulturminner. Ferdsel skal ikke være til hinder for en eventuell oppbygging eller reetablering av sårbare arter. I følge nml. § 5 skal artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt. Man må derfor ta vare på artenes økologiske funksjonsområder. Det generelle motorferdselsforbudet er innført for å skjerme dyre-, plantelivet, tamrein og terrenget for forstyrrelser og kjøreskader. For at forbudet skal ha sin tilsiktede virkning er det viktig at dette håndheves restriktivt.

Et av verneformålene til Stabbursdalen nasjonalpark er at området ikke skal utsettes for tekniske inngrep eller endringer i landskapet. Arealene i nasjonalparken skal beskyttes mot inngrep som i ettertid kan vise seg å være uheldige. Virkninger av tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastning økosystemet vil bli utsatt for, jf. § 10. I Prp. 1S (2010-2011) fra Miljøverndepartementet går det klart frem at inngrepsfrie naturområder som er igjen, skal tas vare på. Gammens plassering er i et område i nasjonalparken hvor det ikke er eller skal etableres fritidsboliger. Gammen ligger i et område uten tyngre teknisk inngrep, langt fra vei, bebyggelse og annen infrastruktur.

Forvaltningsmyndigheten skal begrense motorisert ferdsel i Stabbursdalen nasjonalpark til et så lavt nivå som mulig, men vil i enkelte tilfeller vurdere muligheten for en tillatelse for kjøring med snøskuter til og fra gammer. Det skal blant annet sikres en lik forvaltningspraksis i hele landet. Fylkesmannen og Direktoratet for naturforvaltning har vurdert at behovet for nyttekjøring til gammer som hovedregel vil være oppfylt med til sammen tre (3) turer. Dispensasjonen gjelder for transport av materiale, utstyr og bagasje, ikke persontransport. Stabbursdalen nasjonalparkstyre sendte inn forvaltningsplanen til faglig gjennomgang i 2016. I forvaltningsplanen legges det opp til innvilgelse av dispensasjon for 4 sesonger (4 år) med begrenset tidsperiode løpet av året ved dispensasjoner til kjøring med snøskuter til fritidsbygg og gammer. Forvalter anbefaler ikke innvilgelse av dispensasjon for mer enn et år

før forvaltningsplanen er faglig godkjent.

Vi vet, jf. nml. § 8, at kjøring med snøskuter vil medføre forstyrrelse av dyrelivet. Omfanget er imidlertid forholdsvis lavt, kjøringen vil foregå på vinterføre og har isolert sett lav negativ effekt på verneverdiene. Ved begrensing i antall turer vurderes det at nml. § 9 er ivarettatt ved å innvilge tre (3) turer frem og tilbake til gammen.

Perioden dispensasjonen innvilges for er utenfor den mest sårbare hekke- og yngletid. Forstyrrelsen fra kjøringen i denne sammenhengen vil være relativt kortvarig og forbigående, og forvalter vurderer også at den samlede belastningen (nml. § 10) ikke vil bli for stor. Nasjonalparkforvalter anser effekten av påvirkningene i dette tilfellet til å være forholdsvis lav med hensyn til rein, fugle- og dyrelivet. Den samlede belastningen av økosystemet vurderes til å være relativt lav, jf. nml. § 10. Det kan tenkes at flere vil søke på samme grunnlag, men på grunn av få antall «private» gammer vi har i Stabbursdalen nasjonalpark vurderes det til at den samlede belastningen på økosystemet fortsatt vil være relativt lav.

Gammen ligger inne i Láhtin siida sitt sommerbeiteområde og omsøkte kjøretrasé går i flyttekorridoren til reindriften. I midten av april og mai må man ta spesielt hensyn til reindriften under vårflytting. Tilbakemelding fra Láhtin siida i 2015 var at det er uheldig med motorferdsel i dette omsøkte området etter 20. april. Flokkene er da kommet frem til sommerbeite og kalvingslandet hvor gammen ligger. Dette er gjeldende for hver vår.

Gammen har tidligere ikke hatt et registrert eierforhold. Tidligere år har det ikke vært fraktet ved til gammen med snøskuter grunnet motorferdselsforbud i nasjonalparken. Ved hjelp av tre turer kan man få fraktet en del ved inn i området.

I Ot. prop 52 (2008-2009) – Om lov om forvaltning av naturens mangfold, s. 425 står det følgende om vurdering av sikkerhetshensyn: *«Med alternativet «sikkerhetshensyn» siktes det bl.a. til sikkerhet for liv og helse, smittsomme sykdommer fra dyr og sikkerhet mot omfattende og direkte skade på eiendom. Det må i det enkelte tilfelle vurderes konkret om det er behov for spesielle tiltak av hensyn til sikkerheten for de som bruker et område. Det er ikke ment at bestemmelsen skal føre til at den enkeltes plikt til egen aktsomhet i fjellet svekkes. I enkelte områder som er særlig hyppig besøkt, kan det imidlertid være grunnlag for mindre sikringstiltak som kjetting, sikringstau eller advarselsskilt. Generelt sett gir den ikke grunnlag for å åpne for bruk av to snøscootere når det gis tillatelse til bruk av snøscooter (såkalt følgescooter). Bestemmelsen er heller ikke ment for å gi tillatelse til bygninger i sikringsøyemed. Det ville i tilfellet stride mot intensjonen med områdevern som er å sikre naturområder mot nye tekniske inngrep»*. Det er altså ikke anledning til å innvilge følgeskuter grunnet sikkerhetsmessige hensyn. I utmark er det ofte mangel på bildekning. Hvis motorferdsel ikke kan foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for menneske og naturmiljø, er det ikke forsvarlig å innvilge dispensasjon til motorferdsel. Søker har fortsatt anledning til å benytte seg av to skutere ved en tur, da forvaltningspraksis legger opp til at bruk av en skuter tilsvarer en kjøretur, bruk av to skutere tilsvarer to kjøreturer osv.

Så lenge søker holder seg innenfor de tre anbefalte turer innenfor den avgrensede tidsperiode vil ikke nml. § 11 ha relevans i saken. SNO har tidligere vurdert trasévalget med kriteriene; kortes mulig løype og minst mulig forstyrrelser. SNO mener denne foreslåtte endringen av trasévalg er forsvarlig og bør kunne godkjennes. Ved å benytte trase inntegnet på kart og holde seg innenfor anbefalte tre turer innen den begrensede tidsperiode, vil nml. § 12 i være ivarettatt ved innvilgelse av søknaden.

Forvaltningspraksis i utkastet til forvaltningsplanen er ikke endret. Forvalter har derfor ved delegert myndighet fattet dette vedtaket etter etablert forvaltningspraksis for Stabbursdalen nasjonalpark.

Faste kopimottakere for Stabbursdalen nasjonalparkstyre:

Porsanger kommune	Rådhuset	9712	Lakselv	postmottak@porsanger.kommune.no
Hammerfest kommune	Postboks 1224	9616	Hammerfest	servicekontoret@hammerfest.kommune.no
Landbruksdirektoratet-ARD	Postboks 8140 Dep	0033	Oslo	postmottak@landbruksdirektoratet.no
Luftfartstilsynet	Postboks 243	8001	Bodø	postmottak@cca.no
SNO Lakselv	Vestre Porsangerveien 1335	9710	Indre Billefjord	daniel.boberg.leirbakken@miljodir.no
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	Vadsø	stftpost@statsforvalteren.no
Troms og Finnmark Fylkeskommune	Postboks 701	9815	Vadsø	postmottak@tffk.no
Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811	Vadsø	post@fefo.no
Sámediggi - Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	Karasjok	samediggi@samediggi.no
Reinbeitedistrikt 16	Postboks 185	9735	Karasjok	postmottak@reinbeitedistrikt-16-karasjok-vest.no
Vuorje siida v/ Per Atle Mienna	Vájamohkenjárga 95	9730	Karasjok	mkag@online.no
Njeaiddán siida v/ Per Inge Johansen	Jorbajeakkáš 16	9730	Karasjok	pigi@live.no
Skáiddeduottar siida v/ Anne L. N. Gaup	Bajitgorzi 162	9732	Karasjok	skaiddeduottar.siida@gmail.com
Láhtin siida v/ Mette Anti Gaup	Bieskkángeaidnu 465	9736	Karasjok	lahtin.orohtat@gmail.com